

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ – ΑΞΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

Εκτός από την ΕΕ και τους φορείς της, έχουν συνεισφέρει σημαντικά σε πανευρωπαϊκό επίπεδο στην ενίσχυση του πλαισίου προστασίας των ατόμων τρίτης ηλικίας και οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών (στο εξής ΟΚοιΠ).

“

AGE Platform Europe

”

Μια σημαντική δράση αποτελεί το AGE Platform Europe, ένα Ευρωπαϊκό δίκτυο Οργανώσεων που ασχολούνται με τα άτομα άνω των 50 και το οποίο με τη στήριξη της ΕΕ ουσιαστικά αποτελεί οδηγό αντιμετώπισης των προβλημάτων που δυσκολεύουν την καθημερινότητα των πολιτών τρίτης ηλικίας. Στο πυρήνα των προσπαθειών τίθεται η προσπάθεια καταπολέμησης του ηλικιακού ρατσισμού (age shaming) με την ταυτόχρονη εκκίνηση των πρωτοβουλιών ώστε να ακουστεί δημόσια και ελεύθερα η φωνή των ηλικιωμένων, που πολλές φορές αποκλείεται από τα ΜΜΕ.

Οι ηλικιωμένοι πολλές φορές αποστερούνται των δικαιωμάτων τους και η κακομεταχείριση και η εκμετάλλευση από τρίτους αποτελεί συχνό φαινόμενο. Αυτές τις προκλήσεις προσπαθεί να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο δίκτυο μέσα από τις εκστρατείες ενημέρωσης και τις δράσεις ενεργούς συμμετοχής των ατόμων τρίτης ηλικίας σε ό,τι τους αφορά έμμεσα και άμεσα. Με την υποστήριξη του Προγράμματος Daphne III της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η AGE εκπόνησε σε συνεργασία με ένα δίκτυο 11 οργανώσεων από ολόκληρη την Ευρώπη τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων των Ηλικιωμένων (ΕΧΔΥΗ).

Ο Χάρτης αποτελεί ένα σημαντικό κείμενο που αναφέρεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των ηλικιωμένων που χρήζουν μακροχρόνιας φροντίδας και βοήθειας αποκρυσταλλώνοντας ακόμη καλύτερα τα δικαιώματα των ατόμων τρίτης ηλικίας στον χώρο της υγείας. Θα πρέπει βέβαια να επισημανθεί ότι ο Χάρτης δεν είναι νομικά δεσμευτικός, αλλά αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την προώθηση των δικαιωμάτων των ηλικιωμένων, η δε υλοποίησή του βασίζεται στην πολιτική βούληση και στις δράσεις των κρατών μελών, των οργανισμών και των πολιτών.

Ο Χάρτης αποτελείται από 10 κεφάλαια, καλύπτοντας:

- 1.** Αξιοπρέπεια και αυτονομία: Σεβασμός της προσωπικότητας, αυτοδιάθεση, ελευθερία επιλογών
- 2.** Ασφάλεια: Προστασία από κακοποίηση, παραμέληση, εκμετάλλευση
- 3.** Ισότητα και μη διάκριση: Απαγόρευση διακρίσεων με βάση την ηλικία, την αναπηρία, ή άλλους παράγοντες
- 4.** Υγεία και ιατρική περίθαλψη: Πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, σεβασμός της αυτονομίας του ασθενούς
- 5.** Κοινωνική προστασία: Επάρκεια πόρων, πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες
- 6.** Αυτονομία και ανεξαρτησία: Στήριξη της παραμονής στο σπίτι, δυνατότητα για ανεξάρτητη διαβίωση
- 7.** Συμμετοχή στην κοινωνική ζωή: Ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία, πολιτιστικά και ψυχαγωγικά δικαιώματα
- 8.** Πληροφόρηση και επικοινωνία: Πρόσβαση σε πληροφορίες, επικοινωνία με την οικογένεια και τους φίλους
- 9.** Εκπαίδευση και κατάρτιση: Δυνατότητες για δια βίου μάθηση και ανάπτυξη
- 10.** Παράπονα και προσφυγές: Δικαίωμα υποβολής παραπόνων και προσφυγών σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων

Αναφορά γίνεται και στην προστασία από κακοποιητικές συμπεριφορές ειδικά σε χώρους υγειονομικής περίθαλψης από παρόχους υπηρεσιών υγείας. Στα Άρθρα 4 και 5 θίγονται τα πιο σημαντικά ζητήματα αναφορικά με την προστασία των ατόμων τρίτης ηλικίας. Στο Άρθρο 4 αποτυπώνεται το δικαίωμα για πρόσβαση όλων των ατόμων τρίτης ηλικίας σε υψηλές παροχές υγείας.

Πολύ σημαντικό είναι και το δικαίωμα που κατοχυρώνεται και στο άρθρο 5 σύμφωνα με το οποίο το άτομο τρίτης ηλικίας – εφόσον έχει σώας τας φρένας έχει το δικαίωμα αυτοδιάθεσης, να επιλέξει δηλαδή αν επιθυμεί και ποιες υπηρεσίες υγείας να του παρασχεθούν. Με αυτό το τρόπο γίνεται κατανοητό ότι τα ηλικιωμένα άτομα έχουν σαφή και κατοχυρωμένα δικαιώματα στον τομέα της υγείας που προστατεύονται σε υπερεθνικό επίπεδο. Οι ηλικιωμένοι έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν πληροφορίες για την υγεία τους και να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με την περίθαλψη τους.

Μια ακόμη ενδιαφέρουσα περίπτωση δράσης της κοινωνίας των πολιτών αποτελεί το Δίκτυο Ενεργών Πολιτών (Active Citizenship Network – ACN), το οποίο μαζί με άλλες 12 Ευρωπαϊκές οργανώσεις, συνέταξαν την **Ευρωπαϊκή Χάρτα Δικαιωμάτων των Ασθενών (Active Citizenship Network)**.

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Δικαιωμάτων των Ασθενών διακηρύσσει δέκα τέσσερα (14) δικαιώματα ασθενών τα οποία, στο σύνολό τους, έχουν σαν στόχο να εγγυηθούν ένα «υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας» (άρθρο 35 της Χάρτας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και να εξασφαλίσουν την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τους διάφορους εθνικούς φορείς υγείας στην Ευρώπη. Η Χάρτα αυτή υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ε.Ο.Κ.Ε.) το 2007 και αποτελεί πλέον μέρος του Ευρωπαϊκού Δικαίου.

Τα δέκα τέσσερα (14) αυτά δικαιώματα είναι τα εξής:

Το δικαίωμα:

➤ της πρόληψης	➤ της τήρησης των προδιαγραφών ποιότητας
➤ της πρόσβασης	➤ της ασφάλειας
➤ της πληροφόρησης	➤ της καινοτομίας
➤ της συγκατάθεσης	➤ της αποφυγής της περιττής ταλαιπωρίας και πόνου
➤ της ελεύθερης επιλογής	➤ της εξατομικευμένης θεραπείας
➤ της εχεμύθειας και εμπιστευτικότητας	➤ της έκφρασης παραπόνων
➤ του σεβασμού του χρόνου του ασθενούς	➤ της αποζημίωσης

Η Πράσινη Βίβλος για την Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την Ενεργή και Υγιή Γήρανση (EIP on AHA) αποτελεί μια πρωτοβουλία σε υπερεθνικό επίπεδο που υιοθέτησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είχε και αυτή ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των ηλικιωμένων, τη βελτίωση των υγειονομικών υπηρεσιών που παρέχονται, καθώς και το δικαίωμα των ηλικιωμένων να επιλέγουν την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη τους.

Η EIP on AHA συμβάλλει στην ανάπτυξη και υιοθέτηση καινοτόμων λύσεων που μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των ηλικιωμένων και να διασφαλίσουν μια υγιή και ενεργή γήρανση, ειδικά λαμβάνοντας υπόψιν το βάρος που δίνει στην εκμάθηση ψηφιακών δεξιοτήτων και τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων από τα άτομα τρίτης ηλικίας.

ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Ενημερωθείτε και εσείς για το έργο «ΕΕ-Υγεία» εδώ: <https://eeke.gr/publication/11889/>

Το έργο «ΕΕ-Υγεία» υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος BUILD, με φορέα υλοποίησης την Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας και εταίρο το Ινστιτούτο Μελετών Καινοτομίας και Ανάπτυξης.

Το πρόγραμμα «Building a robust and democratic civic space» (BUILD) έχει ως στόχο την προστασία, την προώθηση και την ευρεία αναγνώριση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αξιών της ΕΕ, μέσω της στήριξης οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (ΟΚοιΠ) στην Ελλάδα και την Κύπρο και της ενίσχυσης των ικανοτήτων και της βιωσιμότητάς τους. Το BUILD συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μέσω του προγράμματος Citizens, Equality, Rights and Values (CERV), το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ Κύπρου με συνολικό ποσό επιχορήγησης €2,9 εκ. Συντονιστής του BUILD είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη (Ελλάδα) σε σύμπραξη με το Κέντρο Στήριξης ΜΚΟ (Κύπρος).

«Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA) ή του Ιδρύματος Μποδοσάκη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ο EACEA και το Ίδρυμα Μποδοσάκη δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΕΚΕ

2108817730

info@eeke.gr

www.eeke.gr

ΙΜΚΚΑ

2108047551

info@imkka.org

www.imkka.org

Με τη συγχρηματοδότηση:

Φορέας υλοποίησης

Εταίρος

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

